

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Égész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

BITTERMANN SÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

A vármegye politikai állásfoglalása.

Azzal az impozáns harmóniával, mely Bácsország politikai állásfoglalásait mindenkor átlengi, nyilatkozott meg a vármegyei törvényhatóság most pénteken is, mikor félreérthetetlen véleményét hallatta az erősen zajló közélet napirenden lévő nagy kérdéseiben. Harmónikus volt a közgyűlés ítélete és fölényesen imponáló minden ellenzéki aknamunka ellenére is, mely gyűlés előtt és gyűlés alatt is próbálkozott a hagyományosan 67-es vármegyei politika erőszakos megbontásán.

A közgyűlés egész lefolyása meg az előre látott eredmény csak újabb vallomástétele ennek a komoly törvényhatóságnak a nemzeti munkapárt céltudatos politikája mellett, a részvétlenségbe fult ellenzéki hangzavar pedig igazán lesújtó, a föltámadás minden reménye nélkül való csődjét jelenti a Lovászy-Fernbach csoportnak, melyről kiderült, hogy oly kevesen vannak itt, hogy nemzetrontó mivoltuknak is bátran meg lehet bocsátani.

Evetovics János bácsi plébánossal az élén a vármegyei törvényhatóság színe-java nyújtott be bizalmat szavazó

indítványt a *Lukács-kormány és Tisza István grófnak* parlamentet tisztító munkája iránt. A szépen fölépített és az igazság erejével megokolt javaslatot 286 szótöbbséggel emelték határozattá a vármegye legjobbjai — 55 akarnokkal szemben, akik politikai sirjuktól hivatlanul kikelve, artikulátlan hangokat huhogtak bele az egyébként mindvégig összhangos politikai koncertbe.

Evetovics Jánosnak a közjogi érvek és a meggyőző lendület erejével ható beszéde után, mellyel a kormánynak, az országos nemzeti munkapártnak és Tisza Istvánnak nemzetmentő és bátor-ságos föllépéseért minden bizantinizmus nélkül hódolt, hiába próbálkozott a kopott jelszavak hurjain a levitézlett gárda élén *Lovászy* Márton, aminthogy *Fernbach* Károlynak izgága természete és éktelen frazeológiája is legfőljebb rossz érzést váltott ki a közgyűlés komoly elemeiből. A volt koalíciós főispánnak, ki mandátumszerzése óta unos-untalan kísérteni jár haza erre a bácskai földdarabra, szemmeláthatólag megfektette gyomrát *Mikosevics* Kanutnak szálló igévé lett igazmondása a Fernbach-féle főispáni „tatárjárásról” és mert a közgyűlés reggelén *Nagy* János uramnak, volt zentai hívének vissza-

utasító levelét is megkapta, nem csoda, ha nem birt magával a föltámadási kísérletekben utazó zentai követ.

Vojnits Istvánnak, az elnöklő főispánnak erős keze megövtá a közgyűlés méltóságát a Fernbach-féle kifakadásokkal szemben és miután még *Lovászy* Andor is elrebegte hamis közjogi elveinek egész láncolatot sorozatát, szavazni, megnyilatkozni kívánt az erősen próbára tett többség.

S mikor megnyilatkozott, egyszerűen elnyelte a maroknyi izgága csoportot.

A vármegyei közgyűlés.

Az áldatlan politikai harc, amely a kisebbség terrorja következtében az országos nemzeti munkapárt radikális állásfoglalását eredményezte, ma már biztosítottnak mutatja az ősszel összeülő parlament áldásos munkásságát.

A szövetkezett ellenzék piaci szónoklatai s a külső periferiákban vetett hitük nem eredményezték az általuk várt fényes sikert, ellenkezőleg még azt az ingoványon nyugvó talajt is elvesztették, amelyet eddigelé a magukénak vallottak. Népgyűléseik faskóval végződtek s az utcai sihedereken kívül más hallgatósá-

Saját érdekében cselekszik, ha kékkó, raffia, rézkénpor, kénmáj, kénpor, carbolineum és kátrány

szükségletét cégünknel szerzi be, mert jobb minőségben és olcsóbban, mint nálunk, azokat sehol meg nem kapja.

Figyelmét felhívjuk még dusan felszerelt festék, lakk, ecset, mindennemű föld- és vegyifesték, kence, terpentín és piktortégla raktárunkra.

Ásványvizek összes minőségben.

RÁCZITS és CZVRKUSITS

fűszer-, csemege-, festék- és rövidáru nagykereskedők

ZOMBOR, Szentgyörgy-tér 6.

100-54

Értesítés. Hogy üzletünk szoliditása, előnyösen szabott árai és áruink minőségének kitünősége minél szélesebb körökben váljon ismeretessé, elhatároztuk, hogy bizonyos időn belül minden vasuti alkalmazott, állami és köztisztviselőnek készfizeset mellett és igazolványuk bemutatása ellenében 5% engedményt nyújtunk s kérjük ezen kedvezmény igénybevételét.

got rágalmozó, gyalázkodó kiabálásaikkal nem tudtak összeverbuválni.

Mennyivel impozánsabb a törvényhatóságok állásfoglalása! Mennyivel nagyobb súlyjal esik a mérlegbe az obstruktorok áldástalan s a komoly munkát megakasztó sip-trombita szavas működésének elítélése! A negyvennyolcas elveket meggyőződésből valló komoly, kiváló embereknek a mai függetlenségi politikától való megcsömörlését mi sem bizonyítja fényesebben, mint Szabolcska Mihálynak mult számunkban ismertetett levele, amellyel Evetovits János bizottsági tag — igen helyesen — egy durva közbeszólásra replikázott.

Vármegyénk törvényhatósági bizottsága a kormány, az országos nemzeti munkapárt és a ház elnöke gróf Tisza István iránt impozáns módon foglalt állást, mert itt ellentétben a népgyűléssel a gyalázkodás és piszkolódás helyett az elvek s az ellenérvek küzdöttek. Az ellenzék ezeknek összehalmozásánál ugyancsak kimerült s hamarosan előszedte a régi parlamenti niveau-jú slágereket.

Az eredmény 286 szavazattal szemben 55 szavazat volt.

A közgyűlés lefolyásáról egyébként a következőkben számolunk be:

A vármegyei törvényhatósági bizottságának egyeteme bajsai Vojnits István főispán elnöklése mellett június hó 28-án rendes évnegyedes közgyűlést tartott. A bizottsági tagok szokatlan nagy érdeklődéssel csoportosultak a közgyűlés dísztermébe, amely befogadásukra annyira szűknek bizonyult, hogy a főispáni előszoba s a kis terem is zsongott a teremből kiszorult bizottság tagjainak tömegétől.

A munkapártiak tömör sorai az egész jobboldalon, míg az egyesült ellenzék elenyészően csekély száma a baloldalon helyezkedett el.

A főispán diszmagyarban pontban 9 órakor a megjelentek lelkes éljenzése között foglalta el az elnöki széket s üdvözölven a bizottsági tagokat, a közgyűlést megnyitotta.

A gazdag tárgysorozatot Scultéty Ferenc alispánnak jelentése vezette be, amely a vármegye egész életének tömör és világos részletes képét szakszerűen tárta fel.

Scultéty Ferenc alispán terjesztette elő a vármegye életét alapos részletességgel felölelő jelentését, amelyet dr. Szabovlevits Dusan

vm. főjegyző olvasott fel. A jelentést egész terjedelmében az alábbiakban ismertetjük.

Méltóságos Főispán ur!

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

A legutóbbi rendes közgyűlésen előterjesztett jelentésemben szíves tudomására hoztam a tekintetes törvényhatósági bizottságnak, hogy a volt vármegyei árva- és szeretetház alap egy részéből Zomborban létesítendő kertgazdasági nevelő intézet ügyében fentjártam a belügyminiszteriumban s az ott történt megállapodáshoz képest felterjesztést intéztem a belügyminiszter urhoz, kérve az intézet terveinek és költségvetésének összeállítását.

A belügyminiszter ur válasza azóta megérkezett s a jelen közgyűlés tárgysorozatába felvételre.

Már előre is van szerencsém az igen tisztelt bizottsági tag urak szíves figyelmét erre a tárgyra felhívni.

Ugyancsak jeleztem volt, hogy az illetékes tényezők a törvényhatósági távbeszélő hálózat kiépítését kilátásba helyezték.

Azóta személyesen felkerestem egy ízben a temesvári posta- távírdaműszaki felügyelő-séget s két ízben a budapesti posta- és távírdá főfelügyelő-séget, amelyekkel folytatott tárgyalásaim eredményeként jelenthetem, hogy a telephálózathoz folytatódó kiépítését a kereskedelmi kormány folyó hó 17-én tényleg megkezdte s a más helyen időközben felszabaduló összes munkaerőknek a vármegye területére való összpontosításával folytatni s lehetőleg még az idén be is fejezni fogja.

Legyen szabad a tekintetes törvényhatósági bizottság figyelmét még az ugynevezett Csajkaskerületi réti földek felosztásának fontos ügyére felhívnom.

Ez ügyben folyó hó 11-én Títelre egy szűkebb körű, majd 12-én Zsablyára az összes érdekelt községek kiküldötteinek bevonásával egy nagyobb értekezletet hívtam össze, melyen határozatilag kimondatott az összes réti földeknek a belügyminiszter ur rendelkezésének figyelembe vételével s a jövő évben való felosztása.

A belügyminiszter ur idevonatkozó leirata a jelen közgyűlés tárgysorozatának 6. pontja alatt van felvéve.

Egyebekben jelentem, hogy a törvényhatósági közutak és az azokon levő műtárgyak állapota kielégítő.

A vármegyei közúti költségelőirányzat terhére engedélyezett utépítések közül:

a) a zombor—őbecsei trvh. közút Kula községen átvonuló és terméskövel burkolt 41.5—43.364 km. szakaszának kavicsos úttá való kiépítése megkezdetvén az ezzel kapcsolatosan szükséges utszabályozás pótlólagos engedélyezése miatt azonban jelenleg szünetel;

b) a turjai vasúti állomáshoz vezető tvh. közúton a megkezdett építési munkák hitelösszeg hiányában, illetve annak engedélyezéséig ez idő szerint szünetelnek;

c) a folyó évben előirányzott 10 utkaparóház építése részben folyamatban van, részben pedig az építési munkáknak történt biztosítása után legközelebb lesz megkezdhető;

d) a piros—ujvidéki tvh. közút építési munkálatainak biztosítása céljából másodízben megtartott versenytárgyalás alkalmával kedvező eredmény értezt el, úgy hogy ezen építés legközelebb lesz megkezdhető;

e) a szabadka—gombos—palánkai h. é. vasut mentén fekvő községeknek vasúti állomáshoz vezető tvh. közutjainak építéséhez szükséges helyszíni felvételek megejtetvén, a vonatkozó műszaki műveletek részben munka alatt vannak, részben elkészültek és jóváhagyás végett felterjesztettek.

Az állami beruházásokról szóló 1904. évi XIV. t. c. alapján végrehajtandó törvényhatósági közúti építkezések közül:

1. a bács—zsablya—titeli tvh. közút 43.969—60.000, 63.00—68.00 és 70.00—76.107 km. szakaszain Óker, Temerin és Zsablya között a földmunka befejeztetett, a közszállítás pedig nagy erővel folyamatban van;

2. a zombor—palánkai tvh. közút 11.390—12.5 és 15.2—26.944 km. szakaszain Sztapár, Doroszló és Militics között a munka csak lassan halad előre, miért is vállalkozó annak erélyesebb eszközzésére felhivatott;

3. a hodság—dérnye—bács—bácsujlaki tvh. közúton a közszállítás, valamint annak kiépítése és lehangolása folyamatban van;

4. a bács—vajszkai tvh. közúton a földmunka, a műtárgyak építése befejeztetett, a kö- és kavicsanyag szállítása, valamint annak beépítése és lehangolása nagy erővel folyamatban van;

5. az apatin—sztapári tvh. közút 10.334—16.740 km. szakaszán Bácsszentiván és Sztapár között a földmunka 95%-a készen van, a köanyag helyszínére való fuvarozása pedig folyamatban van;

6. a kula—bácskereszturi tvh. közút 1.316—11.465 km. szakaszán a földmunka elkészült, az alapkő és kavicsanyag 3 km. hosszban a helyszínére ki van szállítva, 7 km. hosszban pedig nagy erővel folyamatban van;

7. a dunagálos—petróc—ösövéi tvh. közúton a földmunka kevés kivétellel befejeztetett, a kö- és kavicsanyag szállítása nagy erővel folyamatban van;

8. a futak—cserevici révhez vezető tvh. közúton a munka a Duna állandó magas vizállása miatt szünetel;

9. a kossuthfalvai vasúti állomáshoz vezető tvh. közúton a földmunka és műtárgyak építése befejeztetett, a köanyag szállítása pedig jelenleg folyamatban van;

10. az ujvidék—szegedi tvh. közút 60.2—66.013 km. szakaszán Péterréve és Mohol között az építési munkák a Tisza állandó magas vizállása miatt szünetelnek;

11. az ujvidék—szegedi tvh. között 26.700—36.700 és 38.818—43.345 km. szakaszain Temerin, Bácsföldvár és Óbecse között a földmunka folyamatban van;

12. a Zsablyától a zsablyai révhez vezető tvh. közúton az építési munkák a Tisza állandó magas vizállása miatt szüneteltek, legközelebb azonban nagy erővel lesznek megindíthatók;

13. a szabadka—topolyai tvh. közút 26.692—29.504 km. szakaszán Topolya község határában a földmunka kevés kivétellel befejeztetett, a köanyag szállítása iránt pedig az intézkedés megtételét;

14. a pincéd—verbászi tvh. közút;

15. a baja—bezdáni tvh. közút 31.750—38.593 km. szakasza Bérog és Bezdán között és

16. a kumbaja—bácsalmási szőlők vasúti állomáshoz vezető tvh. közút építési munkáinak biztosítása céljából megtartott versenytárgyalás alkalmával beadott ajánlatok döntés végett a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz felterjesztettek.

Szpevák Béla

szabadalmazott ülő helyzetben játszható billiárd és hozzávaló dákógyáros

!! ZOMBOR, !!
Thököly-ut 10. szám.

Szállit kávéházak, cukrászdák, uri szobák, nyaralók, továbbá hölgy-budoirok, kaszinók és egyesületek részére ülő helyzetben játszható

billiárdasztalokat
250 koronáért 250

részletre is. Kávéházakban nagy helymegtakarítás; az asztal igen kis helyet foglal el.

 Szellem- és érzékfejlesztő szórakozást nyújt, miért is sehol sem szabad hiányoznia!

Egyben jelentem, hogy a vármegye területén levő törvényhatósági és vasuti hozzájáruló közutakra 1912—1917. években szükséges fentartási kavics szállításhoz verseny-tárgyalás útján való biztosítása alkalmával beérkezett ajánlatok elbírálhatása céljából a felajánlott köanyagoknak a bányákban leendő előleges megvizsgálása vált szükségessé. E célból Sztankovits György kir. műszaki tanácsos és Jablonszky Aladár közúti előadó kíséretében a remetevölgyi, szobmalomvölgyi, dömősnagymacska, mórági és ledencei köbányákat megtekintettem, ahol a köanyag minőségét és termelő képességét megállapítottuk. Ezen vizsgálat eredményét a beadott ajánlatok elbírálásánál, illetve javaslatom megtételénél értékesítettem.

A folyamatban levő utépítéseket Zsablyán, Hodságon, Derynén, Bácsujlakon, Palona mellett, Bogyánban és Vajszkán személyesen megtekintettem s az építkezés mennél gyorsabb előhaladására és befejezésére a szükséges intézkedéseket megtettem.

A közegészségügy állapota a lefolyt évnegyedben általában véve kedvező volt. A heveny fertőző betegségek a szokottnál valamivel nagyobb számban észleltek, de lefolyásuk — mortalitás tekintetében — kielégítő enyhének mondható. Ugyanis előfordult:

a ronesoló toroklob 16 községben 234 esettel, ebből gyógyult 202, meghalt 25, ápolás alatt maradt 7;

a vörheny 18 községben 299 esettel, amelyből gyógyult 238, meghalt 44, ápolás alatt maradt 17;

a kanyaró 33 községben 1365 esettel, ebből gyógyult 1227, meghalt 80, ápolás alatt maradt 78;

végül a hágymáz 6 községben 30 esettel, amelyből gyógyult 26, meghalt 4.

A himlőoltás teljesítése, valamint a gyógyszerárak vizsgálata folyamatban van.

Uj gyógyszerár felállítására Ujverbász községben Barányi Kálmán, Bácskeresztúron Arnold Endre okl. gyógyszerészek nyertek engedélyt.

A topolyai „Sarlós Boldogasszony“-hoz címzett gyógyszerár joga Müller Vilmosról Schöller Imre, a Gavanszky József tulajdonát képezett adai realjogu gyógyszerár joga pedig a hástopolyai takarékpénztár tulajdonába ment át.

Egyéb említésre méltó mozzanat — a közegészségügyet illetően — nem fordult elő.

Az állategészségügy állása vármegyénkben az elmúlt évnegyedben — annak ellenére, hogy ragadós szaj- és körömfájás nem fordult elő — kedvezőtlen volt. Kedvezőtlené teszi a takonykórnak a vármegye Tisza melletti járásaiban való nagymérvű elterjedése. Habár e betegség ellen a hatóságok a legerélyesebben lépnek fel, mégsem remélhetjük a kórnak rövid időben való kiirtását, egyrészt, mert még sok fertőző és fertőzőre gyanús állat van, másrészt, mert a lakosság felve az intézkedésektől, vagy tudatlanságból igyekszik eltitkolni a betegséget, ami pedig nagyon megnehezíti az eljárás sikerét.

Egyébként a vármegye területén az I. évnegyedben lépfenével fertőzve volt 38 község 31 udvarral, veszettséggel 8 község 8 udvarral, takonykórral 21 község 26 udvarral, juhhimlővel 4 község 6 udvarral, ivarszervi hólyagos kiütéssel 11 község 24 udvarral, rühkórral 18 község 20 udvarral, sertésorbáncal 12 község 21 udvarral, sertésvészszel 46 község 182 udvarral.

A lépfene ellen a kötelező védőoltás elrendelésével és foganatosításával lehetne védekezni. Az erősen fertőzők területén — állandó törvényes intézkedés hiányában — az állatok kényszeroltását a hatóság elrendeli.

A sertésvész elterjedését a nagymérvű sertéskereskedés magyarázza.

Az 1912. évi állatösszeírás adatai szerint a vármegye állatállománya örvendetes emelkedést mutat: ugyanis a szarvasmarhák száma 19097 darabbal, a lovaké 1756 darabbal, a sertéseké pedig 73496 darabbal emelkedett. Összesen van 200788 marha, 120034 ló, 448340 sertés, 218555 juh, 490 szarvas, 34 őszvér, 315 kecske.

A közbiztonság állapota általában kielégítőnek mondható, csak Jánoshalma és Mélykut községekben fordultak elő — sajnos — nagybűnmérvű közbiztonsági zavarok, amelyek kiváltképpen az ember élete elleni bűntettek és vétségekben s testi sértésekben nyilvánultak, amelyek orvoslása céljából nevezett községek esendő létszámát megerősítettem, a vasárnapi tanemulatságokat pedig 2 hónapra betiltottam s ugyanerre az időre a korcsmai zárórat is korlátoztam.

A nevezetesebb bűnesetek közül előfordult ember élete elleni bűntett és vétség 54; testi sértés 233; lopás 302; rablás és zsarolás 18.

Ezek a bűnesetek csekély kivétellel kiderítettek.

Ezekben tartottam szükségesnek az elmúlt évnegyed közállapotait főbb vonásokban ismertetni.

Befejezésül tisztelettel megemlítem még, hogy az országos gazdasági egyesületnek f. hó 19-én Siófokon megtartott kongresszusán a vármegye képviselőiben megjelentem, hogy továbbá a kalocsai érsek ur bérmautján a vármegye több községét magas látogatásával megtisztelte, mely alkalommal a vármegye képviselőiben május hó 18-tól 21-ig személyesen, 22-től 25-ig pedig a megyei főjegyző kísértük útjában és élvezték azt a kitüntető figyelmet, melyben Önagyméltósága a vármegyét, községeit és intézményeit részesítette.

Kérem jelentésem szives tudomásul vételét.

A jelentéssel kapcsolatosan *Fernbach* Károly bizottsági tag kérdést intéz, hogy miért tartatnak oly ritkán közgyűlések és hogy a vármegyei szabályrendeletek mikor készülnek el.

Kovács Huszka Ferenc bizottsági tag az alispáni jelentést tudomásul véve, felpanaszolja, hogy az óbecsei járásban nagyon sok fát kivágattak az óbecsei főszolgabíró rendeletére és azok pótlását kéri.

Scultéty Ferenc alispán mind a két interpellációra nyomban válaszolva, kijelenti, hogy a szabályrendeletek azért nem lettek kinyomtatva, mert azt a megváltozott viszonyok késtellették, s a mostani közgyűlés tárgysorozatába — bár készen vannak — a tárgyak nagy tömege miatt nem illesztettek be. A legközelebbi jövőben azonban tárgyalásra kitűzettek. A közgyűlések tartására vonatkozólag kijelenti az alispán, hogy nem látja szükségét a sok közgyűlésnek, mert a tisztviselők ezáltal túlterheltenének.

Az óbecsei fák kivágatása a gazdasági felügyelő javaslatára és a selyemtenyésztési felügyelőség utasítására azért történt, mivel a kivágott fák korhadtak rosszak voltak és ezért annak a célnak, amelyre hivatva, úgy sem feleltek meg, különben is pótlásuk iránt intézkedés történt.

Evetovits János és társai által benyújtott önálló indítványát az obstrukció elítélése — a parlamenti rendhelyreállítása és a nemzeti munkapárt, valamint gróf Tisza István házelnök üdvözlése ügyében — dr. Szabovlyevits főjegyző olvasta fel. Ennek elhangzása után *Evetovits* János bizottsági tag emelkedett szólásra, hogy indítványát megokolja:

Evetovits János beszéde.

Méltóságos Főispán Ur!

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Amidőn a most felolvasott tisztelt elvtársaimmal előterjesztett indítványhoz szólamra jelentkezem: nem tagadom a látszat emellett szól, hogy szakítottunk a törvényhatósági bizottság tradíciójával, amelyek alapján e teremben tartózkodtunk a napi politika kérdéseibe való beavatkozástól.

Mi azonban nem lehetünk érzéketlenek azon részben végtelenül elszomorító más tekintetben a jövőre nevezé bátorító esemé-

nyek szemléleténél, amelyek Budapesten a törvényhozás termeiben lefolytak.

Határjelző oszlopként fognak kimagaslani a XIX. és XX. századot elválasztó mesgyéken.

Történeti időket élünk! ez most a jelszó és épen azért nem politizálási viszketegeből emelünk szót, hanem törvénybiztosította jogunkkal élünk: amidőn a közszabadságokat nemzeti közjavakat veszélyeztetve látjuk, veszélyeztetve látjuk pedig a törvényhozás ellenzékének egy elenyésző csekély részének a szomorú hírnévre jutott u. n. obstruktorok részéről.

Mélyen tisztelt törvényhatósági bizottság! Amidőn a francia szabadságerért felvett harc megindult s a közjogok, közszabadságok törvényileg már biztosítottak, a hatalomvezetés egyszerre a törvényhozás kezéből kisziklott, a párisi községi tanács ragadta azt magához. A történet író azt jegyezte fel e törvényhozásról, hogy ahelyett, hogy e közszabadságokat bátorsággal és erélylyel oltalmába vette volna, közönséges eszközévé alacsonyodott azon néptömegnek, amely azokat sem megbecsülni, sem értékelni nem tudta. Analog a mi esetünk, amely már egy évtized óta megismétlődik a magyar törvényhozás egyik lényeges faktoránál.

A törvényhozás szünetel, a kívánatos áldásos munka megakasztatott, a tiszteletre méltó ellenzék egy elenyésző csekély töredéke erőszakkal megbénította azt szövetkezve a nemzetközi elvekkal szaturált utcával, lerontva a történelmi nemzet dicső multját itt bent az országban és pellengérré állítva a magyar haza és a nemzet, a monarchia nagyhatalmi állását a külföld előtt, sőt a 48-as elveket megcsufolva botrányos szintérré süllyesztette a magyar törvényhozás hajlékát.

Tekintetes törvényhatósági bizottság! Tudom és megvallo, súlyos váddal illettem az obstrukciót és nem is mertem volna az elítélő bírálatot ajkaimra venni, ha azokat egy szív- és vérbeli 48-as férfiú ajkairól nem kölcsönöztem volna.

Az 1910. évi választáskor a nemzet a nemzeti munkapárt elveit juttatta érvényre, fölélegzett és örömmel üdvözölte az új erát, a hazafias nemzeti munka óhajta-óhajtott új korszakát. És ime tekintetes törvényhatósági bizottság egy legyőzött, az ellenzék többi árnyalatától elítelt és elhagyott minoritás a házszabályok holt betűjére való hivatkozással 12 hónapon át „Veto“-t kiált a nemzeti többségnek, megakasztva a legalis többségből alakult kormányt munkájában. Míg végre, a miért a nemzet óriási többsége esengett, amit a monarchia nagyhatalmi állása parancsolólag követelt: jött post tot discrimina rerum a nemzeti munkapártból megalakult Lukács kormány, jött a Tisza István gróf házelnökségével és a romboló vétőre „Vim vi repellere“ és a „suprema lex esto salus reipublicae“ jelszavával rendet teremtett és áldásos munkához fogott, rendet, munkát teremtett, senkit jogaiban nem sértve, csak a rendbontókat akaratlanul bár, de érdem szerint megfenyítve.

Ez a magyarázata a májusi eseményeknek, ennek a június 4-ike az okozata.

Jött a június 8-ika, a törvényhozás termében elhangzott gyilkos fegyver-durránás. Habár, hála az Isteni gondviselésnek sértetlen maradt az a providenciális férfiú, de azért tisztelt Uram, az a fegyver-durránás nem hangzott el eredmény nélkül, halálra sebezte azt az irányzatot, amely az alkotmányt, az alkotmányos munkálkodást, a magyar nemzet legitim érzelmeit elgázolni, gyökerében megsemmisíteni akarta. Nem volt az a fegyverhasználat következtetés nélkül, mert a nemzet többsége a törvényhatóságok tulnyomó, része a törvényhozás másik faktora, a főrendiház: bizalommal tekintenek a nemzeti munkapártból alakult Lukács László-kormányra és áldja az isteni gondviselést, hogy Tisza István grófot a hazának, a nemzetnek, a trónnak támaszául megőrizte.

Tekintetes törvényhatósági bizottság! Én beszédemet befejezem.

Még csak egy két szót. A nagy francia

forradalom egyik szerencsétlen kormányáról azt a jellemző bírálatot olvastam: „Ócsárolni tudtak — de alkotni nem képesek” így vagyok én is a mostani kormány merész bírálóival. Látjuk, hogy ócsárolni tudtak, látjuk, hogy munkálkodást megbénítani tudtak, de nem láttuk a bírálókat, az obstruktorok alkotásait: ezen az okon ajánlom a tekintetes törvényhatósági bizottságnak elfogadásra tisztelettel beadott indítványunkat, hogy üdvözljük a magas kormányt, üdvözljük a Nemzeti Munkapártot és üdvözljük a gondviselés-szerűen megőrzött Tisza István gróft.

A komoly érvekkel s a talpraesett visszavágásokkal fűszerezett beszédet percekig tartó taps s lelkes eljenzés követte.

Az indítvány ellen dr. Lovászy Márton, Fernbach Károly és dr. Lovászy Andor bizottsági tagok szóltak a meggyőző érvek helyett inkább személyeskedéssel, aminek következménye lett, hogy Vojnits főispán Fernbach Károly bizottsági tagot rendreutasította.

Majd Mikosevits Kanut helyezte meg a koalíció alatt uralkodott áldatlan állapotokat, mire Vojnits István főispán elrendelvé a névszerinti szavazást 286 szavazattal 55 ellenében a közgyűlés a következő határozatot hozta:

Bácsbodrog vármegye törvényhatósági bizottsága hazafias fájdalommal látta azokat a pusztításokat, amelyeket az ellenzék obstrukciója hazánk alkotmányán s nemzetünk erkölcsi és anyagi javain, minden törvényhozói munkálkodás lehetetlenné tette és a kisebbségi akaratnak a többségre szándékolt reá erőszakolása által okozott; s annyi elvesztett idő után türelmetlenül várta a kormány és a többség részéről a kisebbségi erőszak megszüntetését, a rendszeres törvényhozói munkálkodás megkezdését és alkotmányos intézményeink zavartalan működésének biztosítását.

Történelmi felelősségük tudatában a kormánynak, a képviselőházi elnökségnek és az országos nemzeti munkapártnak erős küzdelmek árán sikerült a parlamentárismus alapelveit, a többségi akarat érvényesítésével, jogába visszahelyezni és így a képviselőház munkaképességének helyreállításával a nemzet számára egy szebb és jobb jövő kilátásait biztosítani.

Bácsbodrog vármegye törvényhatósági bizottsága üdvözlő ez alkalommal a kormányt, a képviselőház elnökségét és az országos nemzeti munkapártot s valamint eddigi működésüket helyesli, úgy őket a jövőben hazafias munkájukban bizalmáról és odaadó támogatásáról biztosítja.

Egyben üdvözlő Tisza István gróft, aki önfeláldozó, őnzellen hazafisággal az obstrukció ellen kikerülhetetlenné vált harcot győzelemre vezette és őszinte örömet fejezi ki, hogy az isteni gondviselés az ellene intézett gyilkos merénylettől hazánk javára megmentette.

A határozat általános melegeledést és örömet keltett s a bizottság tagjai látható melegséggel és lelkesedéssel percekben keresztül eljenztek, tapsoltak s a nyílt ülésből a következő táviratokat menesztették el:

Nagyméltóságú Lukács László urnak valóságos belső titkos tanácsos, m. kir. miniszterelnök
Budapest.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága mai közgyűlésében 286 szóval 55 szavazattal ellen hozott határozatával bizalmáról és odaadó támogatásáról biztosítja Nagyméltóságodat s a vezetés alatt álló magas kormányt s hálás elismerését nyilvánítja a parlament munkaképességének helyreállítása körül kifejtett tevékenységéért.

Midőn ezen határozatot Nagyméltóságod nagybecsű tudomására hozni van szerencsém, a határozatnak és a közgyűlésen megnyilvánult lelkes hangulatnak megfelelően a magas kormányt a haza javára

irányuló törekvéseért mély tisztelettel üdvözlöm.
Vojnits István, főispán.

Az országgyűlés nemzeti munkapárt mélyen tisztelt Elnökségének

Budapest.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága mai napon tartott közgyűlésében 286 szavazattal 55 ellenében kitérő lelkesedéssel elhatározta, hogy a mélyen tisztelt munkapártnak mint a parlamenti rend helyreállítójának s a többségi elv érvényesítőjének bizalmát nyilvánítja és elismerését fejezi ki, Vojnits István, főispán.

Nagyméltóságú gróf Tisza István urnak valóságos belső titkos tanácsos, a képviselőház elnöke

Budapest.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága mai közgyűlésében 286 szóval 55 szavazattal ellen hozott határozatával tisztelettel és lelkesedéssel üdvözlő Nagyméltóságodat és mélyen tisztelt elnöktársait mint a parlamenti rend helyreállítóit és önfeláldozó hazafias munkájukért elismerését és köszönetét nyilvánítja.

Együttal kitérő örömeinek ad kifejezést, hogy a Nagyméltóságod nagyra-becsült személye ellen intézett merénylet nem sikerült s az Isteni gondviselés megőrizte Nagyméltóságodat számunkra, hogy hazája javára és boldogságára irányuló nagy művét biztosíthassa. Vojnits István, főispán.

Majd betöltötte a közgyűlés az üresedésben volt szolgabírói állást, amelyre Molnár Imrét választotta meg egyhangulag.

Az árva- és szeretház alap egy részéből létesítendő kertgazdasági nevelőintézet tárgyában, a volt csajkás községek tulajdonát képező réti földek közös kezelésének megszüntetése, a bacsóvárosi rendőrzet vezetőjének fel-emelése tárgyában, az ujverbázi állati hulla-égető kemence építési segélye ügyében kelt belügyminiszteri leiratokat, továbbá a vármegye alispánjának jelentését a honvéd főreáliskolában és Ludovica akadémiában meg-ürülendő egyik vm. alapítványi helynek betöltése tárgyában kelt honvédelmi, a vármegyei közúti kölesön tárgyában, a kerény—kisszapári községi (közülő) közutnak a tvh. közutak hálózatába leendő felvétele, — a bacsalmás—mátételkei községi (közülő) közutnak a tvh. közutak hálózatába leendő felvétele és kiépítése tárgyában, — a Kishegyes községből az ottani vasúti rakodóhoz vezető utvonalmak a törvényhatósági közúti hálózatba leendő felvétele és kiépítése tárgyában és ezzel kapcsolatosan Kishegyes községnek az építési költségekhez való hozzájárulás tárgyában kelt kereskedelemügyi miniszteri leiratokat a közgyűlés tudomásul vette.

A közgyűlés Pestmegye átiratát a járási számvevői intézmény fentartása és a vármegyei számvevőségek visszaállítása, — Szatmár megye átiratát a községi közigazgatás rendezése, — Nyitra közönségének átiratát a vm. alkalmazottak státuszának rendezése, — Baja közönségének átiratát az áll. és tvh. alkalmazottak fizetésének rendezése, — Pancsova átiratát az áll. alkalmazottak drágasági és családi pótléka, — Szabolcs és Esztergom vm. átiratát a katonai beszállásos törvény módosítása, — Pozsony átiratát a fegyvertartásról szóló szabályrendelet, — Szatmár átiratát az elhagyottá nyilvánított gyermekek gondozási költségeinek a községek terhére való elhárítása tárgyában irattárba tétetni határozta.

Szatmár megye árvizkárosultjai 100 koronával segélyeztettek.

A hivatásos gyámoknak Wienben tartandó kongresszusára a tvh. dr. Frank Mihály árvaszéki elnököt küldi ki.

Elhatározták továbbá, hogy Ófelsége a király születés napjának 80-ik évfordulója emlékére tett alapítvány alapító levelét jóvá-hagyás végett felterjesztik.

Feloldatott Torzsa, Csantavér és Kossuthfalva község huszvizsgálati szabályrendelete.

Előfizetési felhívás

a

„BÁCSKA“

XXXV. évfolyamára

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	12 korona.
Fél évre	6 korona.
Negyedévre	3 korona.

Néptanítók számára:

Egész évre	8 korona.
Fél évre	4 korona.
Negyedévre	2 korona.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor és fia** könyv- és nyomdájába küldendők.

H I R E K.

Főispáni ebéd. A folyó hó 28-án megtartott rendes évnegyedes közgyűlés alkalmából ifj. Vojnits István és felesége szül. Széchényi Erzsébet ebédet adtak, amelyre hivatalosak voltak: Gróf Chotek Rezső, Dúngyarszky Lázár, Evetovits János, id. Szemző István, báró Hammerstein Richard, Vidiczky György, dr. Zsibory József, Szabovlyevits Dusan dr., Boberity Milán, Vuits János, Sztankovits György, Kleisztner Károly, Nagy Ákos dr., Ertl István, Mészöly István dr., Vojnits Máté, Magyar Jenő, Széchényi Tamás, Laczkovits Károly, Jablonszky Aladár, Kovácsics Dezső dr.

Alispáni ebéd. A folyó hó 28-án megtartott rendes évnegyedes közgyűlés alkalmából Scultéty Ferenc és neje Schick Giza ebédet adtak, amelyre hivatalosak voltak: dr. Dúngyarszky Gedeon, Ertl János, Fodor Mihály, Fuchs József, Hoffmann Károly, dr. Hofbauer Miklós, Latinovits Pál, dr. Készmárky Béla, Leibach János, Leibach Péter, Milodánovits Simon, Mink József, Nopper Ferenc, Ogrizek Antal, id. Rausch Ede, dr. Récei Ede, Szalay Frigyes, Szalay József, Schwerer Jakab, Szemző Károly, Trischler Gyula, dr. Trischler Aladár, Tarczay Dezső, Schick Ernő, báró Vojnits István, dr. Willmann Mátyás, Zákó Milán.

Kinevezés. Bajsai Vojnits István főispán dr. Nagy Ákos palánkai ügyvédet tb. vármegyei főügyésszé kinevezte.

Kinevezés. Bajsai Vojnits István főispán Scherer Rezső vm. aljegyzőt tb. főjegyzővé nevezte ki.

Kitüntetés. A király dr. Bajaj Ernőt bacsikai földinket a szabadkai 86. gyalogezred önkéntesét, aki a mult ősszel a palicsi tóból három leányt mentett ki, ezüst érdemkereszttel tüntette ki.

Athelyezett állatorvosok. A földmívelési miniszter Tountenui József kir. állatorvost Zentáról Turócszentmártonba, Reisinger Pált Nováról Zentára, Vadász Aladár állatorvos gyakornokot Zomborból Felvincere, Schaffer Tivadart Paksról Zomborba, Holzer Lajost Cseffáról Bajára helyezte át.

Tüdőbeteg-gondozó intézet

Zomborban. Mult hó 27-én Zomborban dr. Danninger Ádám városi tisztifőorvos kezdeményezése folytán a tuberkulózis (tüdővész) elleni küzdelem céljából egy hölgybizottság alakult özv. Alföldy Gedeonné úrnőnek elnökké történt egyhangú megválasztásával. Ezen bizottság Zomborban, a megye székhelyén egy tüdőbeteg-gondozó intézet (dispensaire) létesítését tűzte ki feladatául. A humánus intézet célja a munkás és szegény néposztályok tüdőbetegeinek lehető megmentése, munkaképességük helyreállítása. Azoknak humánus elkülönítése az egészségesektől s a róluk való egészségügyi és szociális gondoskodás. S tekintve, hogy Zomborban és a megyében sok a tüdőbeteg, ezen intézmény a szenvedő emberiség javára igen áldásos működést fog kifejteni. Miután pedig az ügy igen jó kezekbe, a mi agilis hölgyeink kezébe van letéve, remélhető, hogy eredményre is fog vezetni.

Egyházmegyei hir. Az érseki hatóság Budanovich Lajos bajai káplánt bérregi adminisztrátornak nevezte ki.

Repülő nap. Junius hó 29-én és 30-ikára volt kitéve Kvasz András pilóta repülése. Egyik gépe — a piros — a kormánytól kapott új Anzani-motorral felszerelve több napon át ki volt állítva a gimnázium tornacsarnokában, hol sokan megtekintették. Az első repülő nap szépen sikerült. A lovensenyteret ezen meg ezren lepték el. A pilóta Anzani-motoros piros gépén d. u. 4 óratól fel 7 óráig többször felszállt s mintegy 40—50 méternyi magasságban keringett a versenytér felett hosszabb-rövidebb ideig. Egy ízben jó tizenöt percig szálldogált fent a levegőben. Magas röpdése azonban nem sikerült. Valami hiba esett a gépen, úgy hogy vissza sem tudott térni kiinduló helyére, hanem a buzaföld szélén volt kénytelen földre szállani. A másnap repülés azonban teljesen befagyott. A 4-től 6-ig várakozó közönség néhány garuló s néhány öt méteres szárnypróba után méltán haborgva tért vissza a városba. Ugy hírlík, hogy a pilóta kárpótlásul július 1-én ingyenes repülést rendez.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter dr. Bartunek Gyula titeli lakost, a Csajkás szerkesztőjét az újvidéki ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottá rendelte ki.

Halálozás. Kanyó József kulai földbirtokos felesége, Stebler Etelka urasszony esütörtök este 8 óraker Buziásfürdőn hosszú szenvedés után meghalt. A nemesszivű urasszony iránt, aki férjével együtt Kula községnek minden kulturális és humanitárius mozgalmában vezetőserepet vitt, általános a részvét. A holt tetemet Zomborba hozták s az itteni családi sírboltba helyezték örök nyugalomra. A temetésen nemcsak Kula s a szomszédos községek intelligenciáján kívül Vojnits István főispán és felesége, de Zombor város valamennyi számottevő tényezője is megjelent, hogy a sorssújtotta férj és fiu iránt érzett mély részvétnök kifejezést adjon. Koszorut tettek a megboldogult sírhalmára: Édes jó Anyuskáknak, Apja, Józsi, Jenő. — Öszinte részvéttel, Franke Lajosné és családja. — Fájó szívvél, Emma, Béla. — Utolsó üdvözet, dr. König Soma és neje. — Mély részvéttel, Molnár Károly és neje. — Isten veled, Deákék. — Szeretett jó sógor-nőknök, Aranka, Béla, Ferenc. — Drága jó Etelkáknak, Rozika, János. — Öszinte részvéttel, dr. Schneider és családja. — Szeretett Etelka néneinek, Munci és Klárka. — Szeretett Etelkáknak, Budayék. — Legkedvesebb keresztmamáknak, Bébó, Ieus és Ius. — Mély fájdalommal, Récei Ede és családja. — Szeretett Etelkáknak, Lajos, Adrienne. — Drága jó Etelkáknak, Mariska, Sándor. — Szeretetem jeléül, Erzsikéje. — Nagyságos asszonyunknak, Kövágó ispán és családja. — A „Kulai Hölgyek“ koszorúja és még sok más névtelen.

Forgalmi hir. A magyar királyi Polyam- és Tenger-hajós Részvénytársaság igazgatósága közhírré teszi, hogy Ófutam állomást az összes forgalom számára június 26-ikával megnyitotta.

A kulai dalárda zászlószen-

telése. A kulai dalárda folyó hó 28-án ünnepelte meg 25 éves fennállásának évfordulóját. A jubiláló dalárda magyaros vendégszeretettel fogadta az apatini, a kulai iparos, a palánkai, az újvidéki és a zombori kaszinói egyesületi dalárdát, amelyek dalostestvéri örömmel osztóztak az ünneplésben. 27-én este Mezey Zsigmondné zászlóanyának adott lampionos menet alatt Potz György róm. kath. káplán intézett költői lendületű, eszmékben gazdag tartalmú beszédet. A kulai dalárda Storch: „Égi varázs“, — az apatini Beethoven: „Hymnus az éjhez“, — az újvidéki Abt: „Májusi éj“, — a zombori kaszinói dalárda dr. Horváth: „Esti dal“-át énekelték szerenádul, amely után a zöld kertben ismerkedési estélyre gyűltek a dalosok s ott szebbnél-szebb dalokkal mulattatták a közönséget. Jöleső érzéssel regisztráljuk, hogy ez csakugyan *ismerkedési estély* volt, mert a vármegye különböző vidékeiről összesereglett dalárdisták nem az önzés hidegségével, nem az egymás lebecsülésével és gyűlölködő feltékenységgel, hanem a dalnak, a szorgalomnak, az ambícióknak és lelkesedésnek méltánylásával, melegséggel és szeretettel közeledtek egymáshoz, találkoztak *egy asztalnál* s mulatoztak, daloltak a pirkadó hajnali órákig. Ez tette széppé, ez tette fel-emelővé ünnepélyen való közreműködésüket. Junius hó 29-én délelőtt a róm. kath. templomban ünnepélyes mise volt, utána Kersch Mihály róm. kath. plébános magyaros beszéddel áldotta meg a zászlót. Majd a zászlószegek beverése következett. A zászlóanyát a templomba és a diszközgyűlésre 70 koszorusleány kísérte. Délben a Kaszinó-szállóban disztribúció volt. Este tartották meg a dalárdák ugyancsak a Kaszinó-szálló nagyon is szűknek bizonyult kerti helyiségében hangversenyüket. Lányi: „Vándordal“-át énekelte a kulai dalárda Várdi karmester vezetésével, Mihó: „Magyarok imájá“-t a kulai iparos dalárda Szegő karmester vezetésével, — Huber: „Szabadság dalá“-t az apatini férfi dalárda Milla karmester vezetésével, Lányi: „Vadász dalá“-t a palánkai dalárda Kardos karmester vezetésével, Lányi: „Kertem alatt“-ját az újvidéki dalárda Hollos karmester vezetésével, Gaál F.: „Honfi dal“-át a zombori kaszinói dalárda Tomesányi Aladár karmester vezetésével, végül Huber: „Fohász“-át az összes dalárdák énekelték Hollos karmester vezetésével, a szóló részeket Schubert újvidéki és Jambor zombori dalárok énekelték. A bajai dalárdát Amerly képezdei tanár képviselte. Nem volna hü tudósításunk, ha meg nem emlékeznénk Mezey Zsigmond, Kugler Béla, Fuhrmann Lajos és Csajági Bernát urak fáradságát nem ismerő munkájáról, amellyel az ünnepélynek ily felemelő módon való lezajlását biztosították. Marton István a palánkai dalárda elnöke a megjelent dalárdákat már most meghívta a vezetése alatt álló dalárdának a jövő évben megtartandó jubileumára. A közreműködő dalárdáknak a kulai dalárda egy-egy gyönyörű művi ezüst serleggel kedveskedett emlékül.

Eljegyzés. Rutterschmidt Margitot eljegyezte Beyer Ede dr. kir. tanfelügyelőségi iskolalátogató, tart. m. kir. honvédhadnagy.

Gör. kel. szerb egyházmegyei zsinat tagjainak választása.

Vasárnap ejtetett meg Bács megyében a gör. kel. szerb egyházmegyei zsinat tagjainak megválasztása. Ezen a választáson Tomics Jása radikális pártja teljes vereséget szenvedett. Győztek pedig dr. Tapavicza városi tanácsnok, dr. Szvinyarev orvos és Vilics szerb főgimnáziumi tanár vezetése alatt a három év előtt hatvanhetes alapon szervezett szerb néppárt hívei, kikhez Vidiezky György archimandrita élén a bácsmegyei gör. kel. szerb papság is csatlakozott, úgy hogy a folyó évi augusztus hó 29-én Újvidéken megtartandó gör. kel. szerb egyházmegyei zsinaton a szerb néppárt — 41 radikális képviselővel szemben — 79 zsinati taggal lesz képviselve. Ezen választás annyiban bir nagy fontossággal a közéletre, mert ezzel Tomics Jása ellenzéki politikai működésének köre Bács megyéből is kiszorítottván, nevezett további politikai ellenzéki ténykedésére nézve immár teljesen lehetetlenné vált.

Ösztöndíj-pályázat.

A zombori izr. nőegylet felhívja azokat, akik 400 koronás ösztöndíjalapítványát elnyerni óhajtják, hogy erre vonatkozó iskolai bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket özv. dr. Spitzer Mórné elnökönél ez évi július 15-ig nyujtsák be.

A kormány és az aratás.

Serényi földművelésügyi miniszter intézkedett, hogy az aratás idejére nagyobb munkástartalék álljon rendelkezésre. Ezeket a munkásokat azok közt a földbirtokosok között osztják ki, kiknek aratóik gazdájuk hibáján kívül megtagadják a munkát.

Kabaréest. Polgár Károly szintársulatának néhány tagja mult szombaton és vasárnap este a városi színházban kabarét adott, melynek színvonala meglepően alacsony volt, különösen másnap. Ezuttal ami jó volt a kabaréban, arról sem emlékezünk meg külön, nehogy azt gondolják, hogy a régi jó ismeretség révén a zomboriaknak mindent be lehet adni.

Felvétel a D. M. K. E. szegedi nevelő-intézetébe.

A D. M. K. E. szegedi nevelő-intézetébe a jövő iskolai évre 200 növendéket vesznek föl. Az ellátási díj 450 korona, azonkívül minden növendék 40 korona felvételi díjat fizet. Felvételért folyamodhatnak közép-, felsőkereskedelmi, felső ipar-, polgári iskolai és tanítóképző-intézeti növendékek. A felvételi kérvények július hó 15-ig a nevelő-intézet igazgatóságánál nyujtandók be. A kérvényhez melléklendő: 1. a legutolsó iskolai bizonyítvány, 2. születési bizonyítvány, 3. egészségi bizonyítvány, 4. oltási, illetve újraoltási bizonyítvány. A nevelő-intézet a város legszebb részén van s a modern pedagógiai és közegészségügyi követelményeknek megfelelően van építve és berendezve. A növendékek erkölcsi nevelésére és tanulmányaira az igazgató mellett öt tanulmányi felügyelő (középpiskolai tanárjelölt) ügyel fel. Tájékoztatót készséggel küld az igazgatóság. (Cím: D. M. K. E. nevelő-intézete, Szeged.)

Allami kertészeti telepek.

Gróf Serényi Béla földművelésügyi miniszter az ország több nagyobb s a közéletmezés szempontjából fontos helyén, az érdekeltek aránylagos bevonásával megfelelő kertészeti telepek felállítását vette tervbe. A miniszter főleg az olyan helyeken tervezi e telepek felállítását, melyeknek környékén a munkásoknak zöldsnemekkel való ellátása tekintetében hiány mutatkozik.

Pályázat.

A posta-távirda- és távbeszélő kezelési szolgálatban való kiképzés céljából a m. kir. posta-távirda- és távbeszélőhivatalokhoz növendékek vétetnek fel. Növendékké felvételért azon magyar honos ifjak pályázhatnak, kik a magyar nyelvet (horvát-szlavonországi illetőségük a horvát nyelvet) szóban és írásban birják; továbbá a középiskola IV. vagy ezzel egyenlő rangu más iskola megfelelő osztályát hazai tanintézetben sikerrel végezték, 14 évesnél nem fiatalabbak és 16 évesnél nem idősebbek. A felvételért 1912. évi július hó 15-ig lehet folyamodni. Mely kincstári és mely nem kincstári posta- és távirdahivatalok vannak növendékek felvételére felhatalmazva, arra nézve bármelyik posta- és távirdaigazgatóság, illetve hivatal tájékoztást nyujt. A növendékek 18 éves életkoruk betöltéséig gyakorlati kiképzés alatt állanak; ezen kiképzés első felévében semmiféle javadalmazásban nem részesülnek; az első év második felében azonban kincstári posta- és távirdahivataloknál havi 20 korona, a második évben havi 30 korona, a harmadik évben havi 45 korona és a negyedik évben havi 60 korona napidíj-átalányt kapnak. A növendékek 18 éves életkoruk betöltése után a posta- és távirdaigazgatóság székhelyén vizsgára boesájtának, a vizsga sikeres letétele által a szervezési szabályokban részükre rendszeresített állásokra nyernekn minősültséget és kinevezetésükig részint kincstári, részint nem kincstári posta- és távirdahivataloknál nyernekn alkalmazást.

Országos vásár. Topolyán július 7-én és 8-án lesz az országos vásár. Vészmentes helyről mindenféle jószág felhajtható.

HIRDETÉSEK.

6472 tkvi 1912. szám.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Hem Antal és csatlakozó társai végrehajthatónak Fáth József végrehajtást szenvedő elleni 999 kor. 90 fillér tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék és a zombori kir. járásbíróság területén lévő, Kerény község határában fekvő, végrehajtást szenvedő tulajdonát bejegyzett:

1. a kerényi 1. sz. tjkben A I. 1. sor, 2-3 hr. 1. ö. i. sz. ingatlanra 868 kor.,
2. u. a. tjkben A. 1. sor, 5642. hr. 800 öles ingatlanra 648 korona,
3. u. a. tjkben A. 1. sor, 7987. hr. sz. 856 öles ingatlanra 257 korona,
4. u. a. tjkben A. 2. sor, 8110. hr. sz. 342 öles ingatlanra 92 korona,
5. u. a. tjkben A. 3. sor, 8308. hr. sz. 225 öles ingatlanra 286 korona,

6. a kerényi 454. sz. tjkben A. 1. sorsz. 5358 hr. sz. 847 öles ingatlanra a C. 22-25. sorsz. a Hem Antal és neje sz. Schneider Katalin javára bekebelezett kikötményi, lakhatási és hasznélvezeti jog fenntartásával, ha azért legalább 700 kor ígertének, ellenesetben ezeknek terhe nélkül, 420 korona kikiáltási árban,

7. u. a. tjkben A. I. 1. sor, 576 hr. sz. 3262 öles 297. ö. i. sz. a. ingatlanra, és pedig a 7. pontban említett kikötményi, lakhatási és élethossziglani hasznélvezeti jog terhevel, ha azért legalább 1100 kor ígertének, ellenesetben ezen jogok fenntartása nélkül 1600 kor. kikiáltási árban elrendeli azzal, hogy a Cservenka-ó ujsziváci takarékpénztár r. t. cégnek 245 kor. 80 fill. tőke és járulékaiból álló követelés behajtása végett csakis a kerényi 454. sz. tjkben A. 1. és A I. 1. sorsz. a. ingatlanok adhatók el.

Az 1912. évi augusztus hó 1-ső napján délelőtt 10 órakor Kerény község házában megtartandó nyilvános árverésen ezen ingatlan az árverési hirdetményben megállapított kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ ánál alacsonyabb áron el nem adható.

Ha a kikiáltási ár fokozatos leszállítása következtében a legalacsonyabb árt elérő ígért nem tételik, a kiküldött az árverést felfüggeszti.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígértet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár $\frac{1}{2}$ a szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi $\frac{1}{2}$ áig kiegészíteni. Ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad, és a haladéktalanul folytatandó árverésen többé részt nem vehet.

A kincstár, mint árverelő, bánatpénzt letenni nem köteles. Nem kötelesek bánatpénzt letenni az 1889. XXX. t. c. 10. §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1893. XXIII. t. c. alapján alakult központi hitelszövetkezet, a javukra zálogjoggal megterhelt ingatlan elárverezésénél. Abban az esetben, amelyben az árverelő a törvény értelmében a bánatpénzt elveszti, a bánatpénz letétele alól fölmentett árverelő a telekkönyvi hatóság felhívásának kézhezvételétől nyolc nap alatt a bánatpénznek megfelelő összeget bírói letétbe helyezni köteles. — Zomborban, 1912. évi június hó 15-én Villy Mihály s. k., kir. törvényszéki jegyző.

A kiadmány hitelül:

Weber,
telekkönyvvezető.

Szülők figyelmébe.

Gaal Ferenc tanítványa vagyok. Kezdőknek és fejlettebb technikával bírónak elméleti és gyakorlati : : :

zongora-leckéket adok

ugy lakásomon, mint a házon kívül.

Szóbeli és levéli megkereséseket

Turbók Vilma Zombor, Árpád-utca,

Wéén-féle házba kérek. 6-1

6471/tkvi 1912. szám.

Árverési hirdetmény.

A zombori királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Hem Antal és csatlakozó társa végrehajthatónak Fáth József (nős Müller Annával) végrehajtást szenvedő elleni 999 korona tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék és a zombori kir. járásbíróság területén lévő, Zombor város határában fekvő, végrehajtást szenvedett nevén álló, a zombori 3922. sz. betétben A. I. 1-5. sorsz. 22251/2, 22252/2., 22253/2., 22254/2., 22255/2. hr. sz. 8 hold 123 öles ingatlanra 3102 korona kikiáltási árban az árverést elrendeli

Az 1912. évi július hó 31-ik napján délelőtt 11 órakor a kir. törvényszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen ezen ingatlan az árverési hirdetményben megállapított kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -ánál alacsonyabb áron el nem adható.

Ha a kikiáltási ár fokozatos leszállítása következtében a legalacsonyabb árt elérő ígért nem tételik, a kiküldött az árverést felfüggeszti.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígértet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár $\frac{1}{2}$ -a szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi $\frac{1}{2}$ áig kiegészíteni. Ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben, melyet haladéktalanul folytatni kell, többé részt nem vehet.

A kincstár, mint árverelő, bánatpénzt letenni nem köteles. Nem kötelesek bánatpénzt letenni az 1889. XXX. t. c. 10. §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1893. XXIII. t. c. alapján alakult központi hitelszövetkezet, a javukra zálogjoggal megterhelt ingatlan elárverezésénél. Abban az esetben, amelyben az árverelő a törvény értelmében a bánatpénzt elveszti, a bánatpénz letétele alól fölmentett árverelő a telekkönyvi hatóság felhívásának kézhezvételétől nyolc nap alatt a bánatpénznek megfelelő összeget bírói letétbe helyezni köteles. — Zomborban, 1912. évi június hó 14-én. Villy Mihály s. k., kir. törvényszéki jegyző.

A kiadmány hitelül:

Weber,
telekkönyvvezető.

1174. szám. 1912.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbíróság 1912. évi Sp. V. 131. számú végzése következtében dr. Rapp András zombori ügyvéd által képviselt Spórer Mór javára Engel Mór zombori cég ellen 641 korona 56 fillér s járulékaik erejéig 1912. évi május hó 17-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 16378 korona 30 fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: bolti áruk és asztal nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróság 1912. évi V. 736/2. sz. végzése folytán 641 kor. 56 fill. tőkekövetelés, ennek 1912. évi március hó 1-ső napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 112 kor. 60 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban posta-utca leendő eszközlésére 1912. évi július hó 5-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni. Zombor, 1912. évi június hó 7-én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

Ház eladás.

Thököli-utcai bérházam, mely bármiféle vállalatnak, gyártelepnek, vendéglőnek, fakereskedőnek, gazdásznak, borkereskedőnek alkalmas, szabadkézből kellemes fizetési feltételek mellett eladó. : :

TELTSCHE GÁSPÁR
ZOMBOR. *—20

1358. szám. 1912.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíróság 1912. évi Sp. III. 295. számú végzése következtében Paul Kálmán zombori ügyvéd által képviselt Lovas Márton bezdáni lakos javára 900 korona s járulékaik erejéig 1912. évi június hó 10-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 1470 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: ló, tehén, 14 malac és 7 hold függő termés nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróság 1912. évi V. 827. számú végzése folytán 900 korona tőkekövetelés és eddig összesen 101 korona 94 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig bezdáni határban adósk bérlet szállásán leendő eszközlésére 1912. évi július hó 12-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni. Zombor, 1912. évi június hó 26-án.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

1323. szám 1912.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1912. évi 6383 számú végzése következtében dr. Bodrog Manó budapesti ügyvéd által képviselt lg. Hersch reichenbergi cég javára 304 korona 08 fillér s járulékaik erejéig 1912. évi június hó 5-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 700 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: ruhanemű nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1912. évi V. 804. sz. végzése folytán 304 kor. 08 fill. tökéketelés, ennek 1912. évi április hó 30. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 80 kor. 15 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban Trefort utca leendő eszközésére 1912. évi július hó 10. napjának d. e. 8¹/₂ órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1912. évi június hó 25-én

Styrum Mór,
kir. bír. végrehajtó.**„Varrázsfuvola.”**

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varrázsfuvola” rendkívül kellemes, 20 acél trombitahanggal és 4 erős bögövel van ellátva.

Diszes kivitelben, kottafüzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt

csak 4 korona. *—42

Csakis Wagner „Hangszer-Király” országos elismert legolcsóbb hangszerárúháza-ban kapható. Budapest, József-körút 15. — Gyorsjavító műhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket

Eladó zsákok.

Eladó több ezer teljesen új, házi gyártmányu kender gabonás zsák. Olcsó árak. Nagyobb rendelésnél — magas !! százalék. !!

GREISINGER EMIL
Dunagálos, Bács m. 3-3

Eladó ház.

Flórián-utca 11. számú ház eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

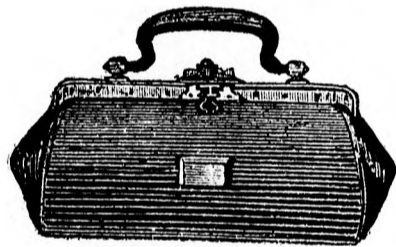
1403/1912. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VI. ker. kir. járásbíró 1912. évi Sp. XII. 483 számú végzése következtében Hivatalból képviselt M. kir. államvasutak javára 199 kor. 70 fillér s járulékaik erejéig 1912. évi május hó 8-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1580 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1912. évi V. 682/3. sz. végzése folytán 199 kor. 70 fill. tökéketelés, ennek 1910. évi július hó 22-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 36 kor. 70 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban a városnaza udvarán leendő eszközésére 1912. évi július hó 11-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1912. évi június hó 25-én.

Styrum Mór,
kir. bír. végrehajtó.

Bőrönd- és táskagyár.
Teltsch Gáspár

100-17

Z O M B O R .

Adler írógépek

eladása, használt írógépek be-cserélése. — Legkedvezményesebb részletfizetésre is
∴ ∴ kapható. ∴ ∴

Írógép kellek gyári raktára!!

Optikai betegápolási kellek nagy választékban!!

Nyomatott Bittermann Nándor és Fia cég könyvnyomdájában Zomborban.

Szőlőoitó gumi.**Villamos világítás berendezése.****Villamos motorok szerelése.****Villamos vasalók, főzőkészülékek.****Villamos csillárok nagy készlete.****Villamos világításra bármiféle csillárok alakítása.**

Gyorsan és pontosan, olcsó árak és kellemes fizetési feltételek mellett!!

Teltsch Gáspár

elektrotechnikai raktárban, ZOMBORBAN.

Kiadótulajdonos: Bittermann Nándor és Fia cég.